

тогратно изтъквахме, че етапът на проектирането липсва по същество в обучението на статистиците. На теория не ги учим как да разработват проекти на СИ, но в практиката това съвсем не им се разминава. А тъкмо в този етап се решава задачата за постигане на желаното качество и минимизиране на разходите. Всъщност това е и основната цел на самото проектиране: да осигурява ефективността на СИ. Идеята тук е да се обърнем с лице към етапа на проектирането. Разработването и изборът на различни варианти за СИ предполага и изиска не друго, а тъкмо иновативно мислене и поведение на специалиста. И не само в преподаването, но и в научните изследвания. Ето че се появиха вече идеи за инновация - включването на тази материя в лекциите и упражненията и поставянето на една важна тема за научно изследване. Най-любопитното е, че съществуващите тук проблеми не са били скрити за нас - ние просто не сме ги виждали в истинската им светлина.

3.4. Несъответствие между бързо разширяваща се дейност и непроменените технологии и подходи в работата.

Неоспорим факт е, че социалните потребности от статистически данни растат с главоломна бързина. Нарастването на свой ред изиска повече разходи, но и търсене на нови по-ефективни технологии, т.е. по-добри начини как да се осъществява дейността при разширениите мащаби. Да оставим настрана компютърната техника, която направи революция в нашата област и която съдържа извънредно големи евристични заряди. Да се спрем на един типично наш методологически проблем. Делът на репрезентативните изследвания нарасна невероятно много. В перспектива те все повече ще растат. От началото на двадесетте години на миналия век се провежда по едно през няколко години. Днес техният брой е толкова голям, че се налага специално статистическо наблюдение, ако искаме да ги следим. А подходитът, по-специално базата, от която се формират представителните извадки, е останал горе-долу същият. Не друг, а тъкмо НСИ е заинтересован най-много и затова трябва да се заеме със задачата за поддържане и актуализиране на различните регистри като основа за формиране на много от извадките⁵.

3.5. На несъответствие се дължат и т. нар. "тесни места" в една дейност (англ. bottle neck). Ако говорим за обучението на статистиците, определено "тясно място" са разкритите дефицити от знания и умения. Мястото е "тясно" не само защото сега съответните теми не присъстват в обучението, но и защото повечето от тях не са били обект на сериозни изследвания и още не са напълно развити. Най-вече, защото, изглежда, още не сме осъзнали

---

⁵ За същото проф. Цонев апелира от години, но досега чуваемост липсва - и сред научната общност, и в НСИ.